

ובחרת בחיים

גליון שבועי במשנת מרן
האור החיים הק' זיע"א

בס"ד, גליון קנ"ג, פרשת אמור תשפ"ב

שלחן שבת עם האור החיים

כפילות לשון 'אלה' מועדי ה' והזכרת השבת בתחילת המועדות

נראה לישראל לשנות את קביעות יום השבת ולדחותו ליום אחר, בידם לעשות כן, לכך כתבה 'אלה הם מועדי' כהקדמה לפסוק הסמוך העוסק בשבת, שיש מועד אחר שאינו תלוי בקביעת ישראל אלא הם 'מועדי' הקבועים וקיימים, והוא יום השבת הקבוע ביום השביעי. ולכך חזרה התורה לאחר מכן ואמרה שוב 'אלה מועדי ה' מקראי קודש אשר תקראו אותם במועד', שהמועדות הכתובים להלן שהם פסח שבועות ראש השנה יום הכיפורים וסוכות, הם התלויים בישראל, אבל השבת היא קבועה ועומדת על פי ה'.

עיבור השנה מחמת הזמן ומחמת ישראל

בדרך נוספת נראה לבאר את מה שחזרה התורה וכתבה שני פעמים 'אשר תקראו אותם', על פי המבואר ברמב"ם (קידוש החודש פ"ד הלכות ב-ה) שעיבור השנה היה נעשה מפני שני ענינים, האחד הוא כשרואים הסנהדרין על פי התבואה או הפירות שבחודש שלאחר אדר לא יהא אביב, שמעברין את השנה כדי שחג הפסח יהיה בחודש האביב. והשני הוא, כשהדרכים מקולקות מחמת הגשמים ולא יוכלו ישראל לעלות לרגל, או שנתקלקלו התנורים מחמת הגשמים ולא יוכלו ישראל לצלות את פסחיהם.

וכדי שלא נאמר שאין לעבר את השנה אלא אם מחמת הזמן עצמו לא יוכל חג הפסח להיות בחודש האביב, אבל אם מחמת הזמן אין צורך לעבר את השנה, אלא שרוצים לעבר מחמת ישראל שיוכלו לעלות לרגל, אין לעבר את השנה, אלא אדרבה עליהם לטרוח ולדאוג שיוכלו לעלות לרגל באותו הזמן שהוא ראוי לחול מחמת תנאי הזמן, לכך אמרה תורה שני פעמים 'אשר תקראו אותם' ללמד שיש לעבר את השנה גם כשאין זה משום תנאי הזמן, אלא רק מפני בני ישראל שיוכלו כולם לעלות לרגל ולקיים את חג הפסח מתוך מנוחה ושמחה.

דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם מוֹעֲדֵי ה' אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדֵי. שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מִלְאָכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שֹׁבֵת שַׁבְּתוֹן מִקְרָא קֹדֶשׁ כָּל מִלְאָכָה לֹא תַעֲשׂוּ: שֹׁבֵת הוּא לֵה' בְּכָל מוֹשְׁבֹתֵיכֶם. אֵלֶּה מוֹעֲדֵי ה' מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר תִּקְרָאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם (כג ב-ד). בפסוקים אלו פותחת התורה את פרשת המועדות. ויש להתבונן בכמה דקדוקים בפסוקים אלו.

'תקראו אותם' על ידי ישראל

תחילה יש להבין האם כוונת כל הפסוק הראשון שאמר 'מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קדש אלה הם מועדי', היא רק להקדים ולומר שהפרשה להלן עוסקת במועדי ה', או שכוונתו ללמדנו ענין נוסף. ומצינו בספרא שפירשו שכוונת הפסוק 'אשר תקראו אותם' היא ללמדנו שבני ישראל הם הם הקובעים מתי יהיו המועדות, וזהו שאמר 'מועדי ה' אימתי יהיו, 'אשר תקראו אותם מקראי קודש' בזמן שאתם תקראו אותם למקראי קודש, והוא על פי מה שקובעים ישראל הן את קידוש החודש בכל ראש חודש, והן את עיבור השנה בשנה שמעברים אותה לעשות אדר שני. אלא שעדיין יש להבין מדוע חזרה התורה ואמרה שוב 'אלה הם מועדי', והלא כבר נאמר 'מועדי ה' וגו'.

השבת אינה ניתנת לשינוי

ונראה בביאור הפסוקים, שאכן כוונת התורה בפרשה זו ללמדנו שכל המועדות תלויות בקביעתם של בני ישראל, וזהו שנאמר 'אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קודש', שהפרשה עוסקת במועדות הנקבעים על ידי ישראל.

אלא שחששה התורה שיטעו ויאמרו שגם השבת תלויה בקביעתם של ישראל, ואם יהא

אור הישועות

ישועות, סיפורים ועובדות נפלאים
בזכות רבינו

גם אתם זכיתם לישועה בזכות רבנו האור החיים הקדוש?

כתבו לנו לפקס: 077-4702681

או למייל המערכת p0774702681@gmail.com

**לפני בערך כ-14 שנה חליתי במחלת VERTIGO (וורדיגו)
למי שלא יודע זה כרוך בסחרחורות איומים עד כדי איבוד שווי
משקל והתמוטטות, ולוקח שעות רבות להתאושש מהתקפה,
לפעמים אפילו ימים...**

**נודע לי מהחומש הנפלא של עוז והדר שבהוצאתכם, קניתי את
החוברות המחולקים, וזה לא מש מכיסי, וב"ה זו השנה ה-13
שלא עובר יום שאני לא לומד בספר הק'. וכמובן מיותר לספר
שהמחלה ה-וערדיגו נעלם...**

עובר יום שאני לא לומד בספר הק'. וכמובן מיותר
לספר שהמחלה ה-וערדיגו נעלם.

ומאז אני משתף את רבינו מרן ר' חיים בן משה
בן עטר בכל עת שצריך, ותאמינו זה עובד (מזה
כמה שנים אני גם מסיים פי' רשי לאחר שראיתי
בהקדמה לפי' אוה"ח הק' כמה חשוב היה לו
להדפיס הפי' ליד פי' רשי).

וכאן המקום להודות ולשבח את החומש הנפלא
המבואר שבזכות זה, אין קטע שאני לא מסוגל
ללמוד ובפרט הפי' הנפלא "מאורי החיים"
שבחומשים שלי, מסומנים עשרות קטעים שאני
עובר עליהם כל פעם מחדש.

לסיום ברצוני לתת טיפים למי שרוצה להתמיד
בלימוד (א) תיקנו סט של החומשים מחולקים (ב)
תחזיקו בכיס את החומש ששייך לסדרה הנוכחי
(ג) תשתדלו לקבוע עת קבוע ללימוד (עדיף כהכנה
לתפילה).

וכך בכל עת שמתרגש עליך איזה אירוע שצריך
לישועה, שים ראשך בין ידיך, ותאמר מתחנן אני
לנשמת ר' חיים בן ר' משה שתעלה לפני כסא
הכבוד ותשתדל עבורי (שמך ושם אמך) שבזכות
שאני מתאמץ ללמוד כל יום בספרך הק' שאוושע
ב... (כאן לפרט את הבעיה).

נאום י.ש. בורו פארק

לפניכם מכתב מרגש שהגיע מבורו פארק
למערכת, בשביל לשמור על אותנטיות המכתב לא
נגענו בניסוח:

שלום וברכה למערכת

מאד התרגשתי לקרוא על אנשים שנושעו ע"י
לימוד בספר הק' אוה"ח וראיתי לנחוץ להוסיף את
סיפורי האישי ובכן:

לפני בערך כ-14 שנה חליתי במחלת
VERTIGO (וורדיגו) למי שלא יודע זה כרוך
בסחרחורות איומים עד כדי איבוד שווי משקל
והתמוטטות, ולוקח שעות רבות להתאושש
מהתקפה, לפעמים אפילו ימים.

הדבר הזה הרס אותי ואת חיי משפחתי, עד שיום
אחד עלה בדעתי לנסות ללמוד את הספר אוה"ח
הק', ראיתי שזה לא נורא ואפשר להבין, (אולי לא
כל מילה אז עוד לא היה החומש עם הפירוש של
עוז והדר), וקיבלתי על עצמי שלא יעבור עלי יום
ללא הלימוד אוה"ח הק'.

ואז כשהגעתי לפר' בראשית קיבלתי על עצמי
לגמור כל הפרשה, מידי כל שבוע.

ואז נודע לי מהחומש הנפלא של עוז והדר
שבהוצאתכם, קניתי את החוברות המחולקים, וזה
לא מש מכיסי, וב"ה זו השנה ה-13 שלא

באור ההלכה

נידון הלכתי מרתק במשנת רבינו האור החיים

האם ספרו ישראל ספירת העומר במדבר?

וכבוד ידידי רעי הרב המאוה"ג חריף ובקי מו"ה צבי הירש פרידמאן נ"י אב"ד דק"ק ליסקא יצ"ו, כתב לי לתרץ קושיית רש"י מה ענין שבת אצל מועדות, כי הנה אמרו חז"ל (שבת קיט: עיי"ש) כל המושמר את השבת כאילו נעשה שותף להקב"ה במעשה בראשית. וכתב בס' אור החיים הק' (בפ' בראשית פסוק ויכלו ב' ג') כי השי"ת ברא את העולם בששת ימים, ובשמירת ישראל את השבת נעשית בכל שבת בריה חדשה, ולכן גם המה מקיימים את העולם ונעשו כשותפין עיי"ש. והנה דרשינן (ר"ה כה). "אשר תקראו אתם" אפי' שוגגין אפי' מזידין, איך שהב"ד של מטה מקדשין את החדש ומעברין את השנה מסכימין למעלה. וי"ל כי כח זה בא להם לישראל מחמת שהמה כשותפין במעשה בראשית, ולכן נתן לנו השי"ת שמו ג"כ חלק שימים טובים יהיה עפ"י מה שמקדשין הב"ד את החדש כרצונם וגם עפ"י מצות ה' ית"ש, דהיינו דוקא ביום ט"ו בחדש וכדומה (ע' תוס' חולין דף ק"א ע"ב ד"ה יוהכ"פ). וזהו שאמר "אלה מועדי ה' אשר תקראו אתם" היינו אפי' שוגגין וכו'. ובמה כוחכם יפה כל כך, זהו ע"י כי ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת" וגו', שע"י זה אתם נעשים כשותפים, עכ"ד ודפח"ח.

ועפ"י דבריו נראה לי, הא דאמרינן בפיוט המבדיל וכו' במוצאי ש"ק, "יום פנה כצל תומר אקרא לא-ל עלי גומר". ורבים הוכיחו מחרוזת זה כי הפייט הזה נתייחד רק למוצאי יוהכ"פ, כי אז שייך לומר אקרא לא-ל עלי גומר דיו"ט תליא בקידוש הב"ד, והקב"ה מסכים עמהם וכדאיתא בירושלמי (כתובות פ"א סוף ה"ב) לא-ל גומר עלי, קטנה בת ג' שנים ויום א' שנבעלה אין בתוליה חוזרין, נמנו ב"ד ועברו את החדש בתולי' חוזרין הוי לא-ל גומר עלי, ואין ענין זה למוצאי ש"ק (ע' חתם סופר או"ח סי' ס"ז), ועפ"י הדברים הנ"ל שפיר יש לו שייכות למוצאי ש"ק, ואנו אומרים כי מאחר שהיום פנה ושמרנו את השבת, מעתה אקרא לא-ל עלי גומר. (ספר אפריון - לבעל הקיצור שו"ע)

ויספרתם לכם ממחרת השבת וגו' (כג, ו).

כתב האור החיים הק' 'ממחרת השבת' - פירוש מעכשיו קודם שתכנסו לארץ וכו' עכ"ד. משמע שגם כשהיו במדבר היו סופרין ספירת העומר, וכן כתבו תוס' מנחות (מה: ד"ה קרבו).

ועיין ספר טעמי המנהגים (עמוד קמ"ו) בשם ספר מנחם ציון (פר' שמיני ד"ה צריך) דאיך ספרו הא לא יכלו לומר היום כך וכך לעומר שהרי לא הקריבו עומר. והביא מזה הקדוש (צז). דהמצוה היה תיכף בעת צאתם ממצרים, רק ספרו ליציאת מצרים ולא לעומר, עיין שם.

ועיין בקונטרס ניצוצי אורות מבעל הכלי חמדה ז"ל (תולדות אוה"ח עמ' ע"ה אות כ) שהביא רמב"ם (פ"ז מתמידין הכ"ב) דמצות ספירת העומר בזמן הזה מן התורה, הרי דלא תלוי בהבאה והוא הדין במדבר כאור החיים. אך צריך עיון דהרמב"ם מונה מצות ספירת העומר בהלכות תמידין (פ"ז הכ"ב) ולא בהלכות תפילה, וגם מלשונן מצוה לספור מיום הבאת העומר נראה דסבירא ליה דתליא בהקרבת העומר. ומה שכתב אחר כך (הכ"ד) שנוהג בכל מקום וכל זמן, דהרמב"ם לשיטתיה (פי"ט ממעשה הקרבנות הט"ו) שמקריבין אעפ"י שאין בית ולכן ספירת העומר מצוה אף בזמן הזה, אבל במדבר דלא היה עדיין הקרבנות עומר כלל לא שייך מצות ספירת העומר.

אך מדכתב דנוהג בכל מקום וכל זמן נראה דאף בזמן חורבן בית ראשון היה נוהג אע"ג דאז בטלה קדושת הארץ, וג"כ לא משכחת הבאת העומר. אך י"ל כיון שקדושת ירושלים לא בטלה גם קדושת ארץ ישראל מירושלים לא בטלה, ומשכחת עומר מתבואה שגדלה בירושלים ואע"ג שאסור לזרוע בירושלים זה רק מדרבנן עכ"ד.

האם הפיוט 'המבדיל' זה רק למוצאי יו"כ או לכל מוצאי שבת

מועדי ה' אשר תקראו אתם וגו' שששת ימים תעשה מלאכה וגו' (כג, ב). וברש"י מה ענין שבת אצל מועדות ללמדך וכו'.

דבקים בתורת ה'אור החיים'

ליקוט נפלא מתורתו של רבינו האור החיים זי"ע. חידושים והנהגות להלכה קטנים מותאמים לענייני של יום על פי סדר השנה. דברי הדרכה ומוסר מעשיות כחיי והליכות רבינו אור החיים. מצוות מותרות"ג במשנת רבינו מדור שבחי חיים

מארים את הנשמה

מוקד הזמנות 1800-22-55-66

להשיג בתנויות הספרים המובחרות

חידה שבועית:

מה מבאר רבינו מדוע נכתבה שני פעמים 'אשר תקראו אותם'?

פתרונות יש לשלוח עד יום רביעי הקרוב לכתובת מייל: p0774702681@gmail.com או לפקס: 077-4702681

על מנת להשתתף בהגרלה: 1. יש לציין כתובת מדויקת וטלפון. 2. לציין בראש הדף עבור חידון אור החיים והפרשה. 3. התשובה צריכה להיות מתוך דברי האור החיים הק' המובאים במאמר שבריש הגליון.

בין שולחי התשובות תערך הגרלה על הספר 'באור החיים'.

פרקי חיים ותולדות איש האלוקים, רבינו האור החיים זי"ע. עם איורים, תמונות ומסמכים נדירים, השובכים אור על חיי רבינו ומאורעות התקופה.

שבחי חיים

שבחים שנאמרו ע"י צדיקי הדורות על רבינו אור החיים
ובמעלת לימוד מתוך ספר האור החיים הק'

היום הזה. אבל במהלך היום נזכר בדבר ואמר: "הנה אני נוסע
לאור החיים הקדוש".

(באור החיים)

מצבתו של רבנו שונה מיתר המצבות לרגל חשיבותו

לגדל חשיבותו של רבנו בעיני בני ירושלים, נשתנתה
צורת מצבתו מכל המצבות שנהגו אז בירושלים להקים על
הקברות, ובספר 'טוב ירושלים' כותב:

"...והנה מצבות קברים מסוימים משנות קדם אין בירושלים,
ועל זה כתב בעמק המלך בהקדמה כי הגויים בני אדום
שבירושלים זה דרכם, גוזלים האבנים מן הקברים, ואין בונים
מצבות רק מאבנים דקות ואין מקום לכתב עליהם וכן כתב
במסעות בנימין, ע"כ..."

אפס, על קברו של רבנו הונחה מצבת אבן גדולה. לא זו
בלבד אלא ששנויים נוספים היו בה לעומת שאר מצבות
ירושלים דאז, וכפי שממשיך וכותב באותו הספר:

"...הרב מו"ה חיים בן עטר בעל אור החיים, ועל קברו
למראשותיו יש עמוד של בנין כקומת איש, ומתקן להדליק
בו את הנר, אשר אין כזה על כל המצבות שישנם שם. גם בזה
נפלאות מצבת קבורת הרב ז"ל שכתוב עליה תארים ושבחים
אשר על יתר המצבות לא נמצא כזאת כי אז הרגלו לחרות רק
שם הנפטר בלבד...".

(באור החיים)

חיבת הקדש של הרה"ק מהוסיאטין זי"ע לציונו של רבנו

מקום מיחד התבצר לו לציונו של רבנו אצל הרה"ק רבי
ישראל מהוסיאטין זי"ע. מיד עם הגיעו ארצה הלך להתפלל
בכתל המערבי ואצל ציון רבנו. במכתב אותו כתב חתנו, לימים
ממלא מקומו, הרה"ק רבי יעקב מהוסיאטין בעל ה"אהלי
יעקב" זי"ע, לחסידי הוסיאטין בוינה, ספר הוא להם כי "היינו
אצל הכתל המערבי ועל ציון האור החיים' הקדוש ושפכנו
שם שיחנו. ובשני המקומות הקדושים הזכרתי אתכם לפני
כ"ק מורי ורבי חותני לטובה בהתעוררות רחמים מרבים".

מאז ועד סוף ימיו היה הרה"ק מהוסיאטין עולה לציונו של
רבנו מדי שנה בשנה, ביום ההלולא, ט"ו בתמוז. כך נהג גם
בזקנותו המפלגת, וגם כאשר היה הדבר קשה עליו ביותר,
ולא הועילו כל תחנוני מקרבינו כי ימנע עצמו מלעלות ולא
יטריח את עצמו כל כך.

בשנותיו האחרונות ממש, ארע פעם ולרגל חלשתו נמנעו
בני הבית מלהזכירו בט"ו תמוז כי יום ההלולא של רבנו הוא

מטהר את הנשמה

אמר הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זי"ע"א:
בדורות הקודמים היו לומדים את ספר הזהר
כסגלה לטהרת הנשמה. בדורות שלנו אף
הלמוד בספר "אור החיים" הקדוש מסגל
לטהר את הנשמה כלמוד בספר הזהר.

מעט ששמענו את הדברים הללו יוצאים מפי
קדשו של אבינו זי"ע"א, הפך אצלנו הלמוד
בספר "אור החיים" לחובה קדושה ולחק בל
יעבר מדי שבוע בשבוע.

(הרה"ק רבי דוד משה מטשורטקוב - דברי
דוד - ליקוטים)

לימוד ושינון בתורתו של האור החיים הק'

על מנת לעודד את הלימוד וההכנה בפירוש הקדוש
יוצאין מכון 'לאור באור החיים' במזים שבועי של מבחן שבועי נושא פרסים
שיערך בעזרת ה' מידי מוצש"ק בשעה 22:00 בקו טלפון ייחודי מבית פון קליק.

אז איך משתתפים:

מחייגים במוצ"ש לקו הטלפון: 09-3750181
מקיימים את קוד החידון: 12972 ומצטרפים לחידון.

המשתתף שיגלה את הבקיאות המרשימה ביותר
יקבל ב"ה שי מיוחד.

שימו לב
למספר
החדש

חייגו:
073-2951871

להאזנה לשיעורי הגאון
רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א

מחוברים לחיים

תורמים סטים ורואים ישועה

לפרטים: 02-8043333